

ca valensiana. Seues son, estes estrofes sinse-
laes, desbordants de ternura y amor:

Com la gabina de la mar blavosa
Que en la tranquila platja fa son niu,
Com lo nevat colom que'l vol reposa
Del abre vert en lo brancatge ombríu;
Blanca, polida, sorrissent, bledana,
Casal de humils virtuts y honrats amors,
L'alegre barraqueta valensiana
S'amaga entre les flors.

Llector: ¡Comprens ara, qu'en estes vespraes
madrileñas, de nòstalgies evocadores per la
meua Valencia tan volguda, siga Llorente, en
sos versos de llum, el únic amic bondados que
fasa companyia cordial á mon esperit ple de aña-
rances?..

Pera acabar...

Estes cuartilles han segut escrites, descuida-
dament, impensadament; sense meditació, sen-
se estudi. Le he volgut volcar en el paper la ín-
tima emoció intensa, que yo he sentit esta ves-
prá, llechint á nostre poeta. Perdoneume la ex-
pansió; disculpeu estes febrils incongruències y
detingau un moment vostra atensió: dediquéu
un record al poeta de Valencia. Dediqueuli un
piadós recort,—vosatros catalans, els seus cher-
máns—que siga com ofrena amorosa, plena de
cordialitat efusiva, á la memoria d'aquell patri-
si benemérit, hui un poc olvidat inchustament.

J. OTS CAPDEQUI.

Ateneo de Madrid-19-6-15.

NOTES D'ART

L' ESCOLA IMPRESSIONISTA.—Sens dubte
estareu enterats del gran moviment pictòric des-
enrotllat el segle passat, a França primer, on se
produí, i després influí en més o menys escala
en tot el món; el nom de l' escola és impressio-
me. Jo vaig a fer-vos una petita ressenya del seu
valor com a escola i dels seus bons ensenya-
ments a la pintura moderna. Molts demanen ja
què ve una escola de tan curta duració, que
quasi no més compren una generació de pin-
tors?—Senzillament: lo que tothom ha anome-
nat impressionisme, fou l'esclat d'una tendència
ja iniciada de molts i molts anys. Sinó, fem una
lleugera investigació en sentit retrospectiu.

Els anomenats pintors impressionistes els tro-
vem precedits immediatament per Millet, Corot,
Douvigny, Delacroix, Doumié i d' una infinitat
de contemporanis d'aquets; fou una tan gran in-
fluència que produí l'esclat final d' aquesta ten-
dència quasi de segles.

Anant més enrera i passant per alt enllà, tro-

hem a Watteau, Fragonard, Boucher i altres
també encaminats cap an aquesta tendència
sensual del color, si bé menys visible per la di-
ferència d'esperit de les èpoques que per la cien-
cia i tècnica pictòriques.

Tots els pintors anomenats fins ara, com po-
deu veure, són francesos. Doncs bé, no s'acaba
dins la tendència d'una nació una escola, sinó,
com en el cas present, de fora d'ella també tro-
vem senyals de preparació i influència. En el
Greco, Velázquez i després Goya, on se fa un
cert lligament de la pintura espanyola amb la
francesa, hi trovem, potser, l'origen i la manera
d'esser d'aquesta escola. Goya, encara que d' un
temperament espanyol, com ho proven els seus
caprichos, i educat dins la pintura del seu país,
queda en gran manera influït de França, per a
després influir al gran paisatgista Corot, pare
dels mestres paisatgistes de l'impressionisme.

Aquesta escola se tanca de cop quan se desco-
breix Cezanne.

Encara que en sos principis d'una manera in-
conscient en els mateixos que porten l' evolució,
aquesta va desenrotllant-se i pren forma en una
serie d'escoles, totes dimanants de Cezanne, amb
una pronunciada tendència a un primitivisme
necessari, car ens anàvem a estrellar contra la
matèria i el colorisme.

Cezanne, considerat dins l' escola impressio-
nista, assoleix en l'actualitat el més alt lloc dins
l'objectivitat pictòrica. Ens dóna una matèria de
una tan gran naturalitat, qu'és un camí per a l'
esperit que de mica en mica anava desapare-
guent de la pintura.

Amb el seu anhel de perfecció, obra, dins sa
objectivitat, un camí, per la tendència primiti-
vista actual, però mai imitant-lo ni servint-se de
sos defectes i deformacions per a obtenir un pri-
mitivisme fàcil i exterior, sinó com la lliçó que
reb el nen a l'escola, que l'apren a copia de re-
petir-la, i ve un dia qu'és capaç de dir-ne el sen-
tit, deixant de banda la forma en que l' ha
apresa.

Totes les escoles dimanants d'aquest pintor i
dins aquesta evolució, han anat destilant-se en
un mateix sentit de primitivisme, amb més o
menys bon resultat segons la bona fe dels que
les segueixen.

Deu vulga que el resultat siga un fet definitiu
a casa nostra.

F. VAYREDA.

